

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 291/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. B., B., zastúpeného advokátkou Mgr. Z. M., B., a Mgr. M. B., B., zastúpenej advokátom Mgr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 129/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. B. a Mgr. M. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2011 doručená sťažnosť Mgr. M. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), a Mgr. M. B., B. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 129/2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 2. júla 2008 sa sťažovatelia v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 129/08 spoločne a nerozdielne domáhali proti žalovanému zaplata sumy 251 988 Sk s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty a náhrady spôsobenej škody. Sťažovatelia sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietajú neefektívnosť a zdĺhavosť postupu okresného súdu v ich veci, pričom svoju sťažnosť odôvodnili najmä tým, že okresný súd ich nevyzval včas na zaplata súdneho poplatku za žalobu, resp. že na zaplata súdneho poplatku ich vyzval až 12. februára 2010, a napriek tomu, že sťažovatelia v žalobe výslovne žiadali o vydanie platobného rozkazu, okresný súd platobný rozkaz nevydal. Sťažovatelia ďalej uviedli, že v danej veci v období od októbra 2008 do decembra 2008 a tiež ani v priebehu celého roka 2009 bez ich zavinenia ako účastníkov okresný súd nevykonal žiadne úkony. Sťažovatelia zároveň namietajú, že okresný súd na prvom pojednávaní uskutočnenom 20. apríla 2010, t. j. po uplynutí takmer 17 mesiacov od podania žaloby, prerokoval iba ich žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom meritórne sa vecou vôbec nezaoberal.

Okrem uvedeného sťažovatelia namietajú aj nedôslednosť okresného súdu pri vybavovaní ich sťažnosti na prietahy v konaní podanej v zmysle § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov 21. decembra 2010, ktorú okresný súd pre jej údajnú neúplnosť najprv iba odložil a až následne listom z 11. januára 2011 bez akéhokoľvek vysvetlenia a ospravedlnenia vyzval sťažovateľov na jej doplnenie. Z uvedených dôvodov sťažovatelia považujú aj postup okresného súdu pri vybavovaní ich sťažnosti na prietahy za obštruktívny a za prejav snahy vyhnúť sa priznaniu pochybenia za prietahy v konaní vo veci samej.

V danej právnej veci podľa názoru sťažovateľov okresný súd nielenže nepostupuje v súlade so zásadou hospodárnosti a rýchlosti konania, ale práve naopak, svojou nečinnosťou, ako aj neefektívnym postupom vytvára prekážky pre rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na to, že od podania žaloby uplynulo 32 mesiacov bez akéhokoľvek úkonu vo veci samej sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo Sťažovateľa 1 Mgr. M. B... a Sťažovateľa 2 Mgr. M. B... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I... spisová značka konania 14 C 129/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje v konaní vedenom pod spisovou značkou 14 C 129/2008 konať bez zbytočných prieťahov.

3. Mgr. M. B... a Mgr. M. B... sa priznáva finančné zadostučinenie každému z nich v sume po 3.500,-EUR (slovom tritisíc päťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný uhradiť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia Mgr. M. B... vo výške 261,82 EUR a to na účet jeho právneho zástupcu... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia Mgr. M. B... vo výške 310,02 EUR s DPH, a to na účet jej právneho zástupcu... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 129/2008.

Zo súvisiaceho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 C 129/2008:

Okresnému súdu bol 2. júla 2008 doručený návrh, ktorým sa sťažovatelia domáhali vydania platobného rozkazu, ktorým by sa žalovanému uložila povinnosť zaplatiť im sumu 251 988 Sk s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty a náhrady spôsobenej škody, pričom konanie v tejto veci bolo vedené pod sp. zn. 26 Ro 109/2008. Kvôli spornosti sťažovateľmi uplatňovaného nároku okresný súd 5. augusta 2008 previedol z registra „Ro“ do registra „C“, v ktorom žalobu zaevidoval pod sp. zn. 14 C 129/2008. Dňa 27. augusta 2008 okresný súd uznesením č. k. 14 C 129/2008-61 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril, žalovaný sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril 19. septembra 2008 a súčasne vzniesol protinávrh, ktorým sa proti sťažovateľom spoločne a nerozdielne domáhal zaplata sumy 17 166 Sk s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty a zaplata sumy 34 014 Sk s príslušenstvom z titulu zvýšenia ceny diela. Podanie žalovaného z 19. septembra 2008 okresný súd zaslal 2. októbra 2008 právnomu zástupcovi sťažovateľov na vedomie.

Dňa 9. februára 2010 okresný súd nariadil pojednávanie na 20. apríla 2010 a 12. februára 2010 okresný súd pod hrozbou zastavenia konania vyzval sťažovateľov, aby

spoločne a nerozdielne zaplatili súdny poplatok za žalobu. Následne 12. marca 2010 sťažovatelia faxovým podaním žiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov (originál faxového podania bol okresnému súdu doručený 15. marca 2010).

Pojednávanie, ktoré sa konalo 20. apríla 2010, bolo po oboznámení sa okresného súdu s dôvodmi sťažovateľov k ich žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov odročené na neurčito s tým, že sťažovateľ predloží okresnému súdu doklad o svojich zárobkových pomeroch za rok 2009, ktoré sťažovateľ napokon predložil 21. apríla 2010. Okresný súd výzvou z 28. apríla 2010 adresovanou Geodetickému a kartografickému ústavu B. zist'oval, či sú sťažovatelia vlastníkmi nejakej nehnuteľnosti. Odpoveď na predmetnú výzvu bola okresnému súdu doručená 17. mája 2010.

Dňa 10. júna 2010 okresný súd uznesením č. k. 14 C 129/2008-147 priznal sťažovateľom oslobodenie od súdnych poplatkov a uznesením z 10. augusta 2010 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za protinávrh z 19. septembra 2008. Okresný súd 20. decembra 2010 nariadil pojednávanie na 29. marec 2011, avšak 28. marca 2011 bolo okresnému súdu doručené podanie právneho zástupcu žalovaného, ktorým oznámil, že keďže 25. marca 2011 odstúpil od zmluvy o poskytovaní právnej pomoci uzavretej so žalovaným, ospravedlňuje svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 29. marec 2011.

Na pojednávaní konanom 29. marca 2011 okresný súde konanie o protinávrhu žalovaného pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil a po prerokovaní žaloby sťažovateľov a vykonanom dokazovaní vyhlásil rozsudok vo veci samej, ktorým žalobe vyhovel. Dňa 15. apríla 2011 právny zástupca sťažovateľov doručil okresnému súdu vyčíslenie trov konania a 29. apríla 2011 okresný súd doručoval rozsudok účastníkom konania, pričom zásielka, ktorej obsahom bol označený rozsudok, adresovaná žalovanému bola vrátená okresnému súdu 25. mája 2011 ako neprevzatá v odbernej lehote.

Ako už bolo uvedené, sťažovatelia sťažnosťou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom

okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 129/2008, pričom okresnému súdu dávajú za vinu najmä oneskorenosť výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje predovšetkým na to, že aj keď na strane jednej v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) bol okresný súd povinný vyzvať sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu ešte predtým, ako nariadil pojednávanie vo veci samej, na strane druhej v zmysle ustanovení § 5 ods. 1 písm. a) v spojení s ustanovením § 8 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť za žalobu vznikla a súdny poplatok sa stal splatným už podaním žaloby. Navyše, na základe ustanovení zákona o súdnych poplatkoch určujúcich ako základ poplatku a jeho sadzbu, tak aj spôsob a miesto platenia si sťažovatelia svoju poplatkovú povinnosť, ktorá predchádzala povinnosti okresného súdu vyzvať ich ako účastníkov konania na jej splnenie, nielen mohli, ale aj mali, resp. boli povinní splniť, a to o to viac, že sťažovatelia boli v konaní od jeho samého počiatku zastúpení advokátom – kvalifikovaným právnym zástupcom.

Aj keď tvrdenie sťažovateľov, že v danej veci okresný súd v období od októbra 2008 do decembra 2008, ako aj v priebehu celého roka 2009 nevykonával žiadne úkony, zodpovedá skutočnosti, vzhľadom na to, že splnenie poplatkovej povinnosti účastníkov je v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch jednou z podmienok konania a rozhodnutia vo veci samej, pričom v danej veci nesplnenie tejto povinnosti možno pripísať v prvom rade na ťarchu samotných sťažovateľov a až následne na ťarchu okresného súdu, ústavný súd v nečinnosti okresného súdu za toto obdobie porušenie označeného základného práva nevzhliadol.

Tak isto aj „prietáhy v konaní“, ktoré boli vyvolané tým, že sťažovatelia – zastúpení právnym zástupcom – 12. marca 2010 podali okresnému súdu žiadosť o oslobodenie súdnych poplatkov, o ktorej okresný súd po preskúmaní majetkových a príjmových pomerov sťažovateľov rozhodol uznesením č. k. 14 C 129/2008-147 z 10. júna 2010 tak, že im oslobodenie od súdnych poplatkov priznal, nemožno považovať za porušenie označeného základného práva sťažovateľov.

Vzhľadom na to, že sťažovatelia podali sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedníčke okresného súdu ako účinný prostriedok nápravy 21. decembra 2010, ústavný súd obdobie od 11. júna 2010 do 29. marca 2011 „prelomené“ touto sťažnosťou na prietahy, ktoré bolo ukončené pojednávaním a vyhlásením rozsudku vo veci samej, nevzhladol za také, v ktorom by bolo došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Na základe týchto zistení ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde je sťažnosť zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní veci okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznaní finančného zadosťučinenia, ako aj o priznaní trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovatelia domáhali ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2011